

APA ponúka mnoho „novovznikajúcich metód“ pre následný výskum a klinické hodnotenie. Predkladaná sebaodhadzovacia metóda bola vyvinutá na administráciu pri úvodnom rozhovore s pacientom a na sledovanie pokroku v terapii. Mala by byť použitá pri výskume a hodnotení ako potenciálne užitočný nástroj na zlepšenie klinického rozhodovania, ale nie ako jediný podklad pre stanovenie klinickej diagnózy. Súčasťou metódy sú inštrukcie, informácie o skórovaní a manuál na interpretáciu výsledkov; ďalšie informácie o teoretickom zázemí metódy možno nájsť v DSM-5. APA žiada klinických pracovníkov a výskumníkov o poskytovanie ďalších poznatkov o užitočnosti metódy v popisovaní stavu pacienta a zdokonaľovaní starostlivosti o pacienta na <http://www.dsm5.org/Pages/Feedback-Form.aspx>.

Metóda: Osobnostný dotazník pre DSM-5 – verzia pre blízke osoby (PID-5-IRF) – forma pre dospelých

Poskytovanie práv: Táto metóda môže byť kopírovaná bez povolenia výskumníkov klinických pracovníkov k použitiu na svojich pacientoch.

Vlastník práv: American Psychiatric Association

Pre udelenie povolenia k inému ako vyššie stanovenému účelu kontaktujte:

<http://www.appi.org/CustomerService/Pages/Permissions.aspx>

Z anglického originálu preložila: Andrea Takáčová

Osobnostný dotazník PID-5 – verzia pre blízke osoby (PID-5-IRF) – forma pre dospelých

Meno klienta/pacienta: _____ **Vek:** _____ **Pohlavie:** M Ž **Dátum vyšetrenia:** _____

Meno blízkej osoby: _____

Vzt'ah ku klientovi/pacientovi: _____

Inštrukcia: Toto je zoznam výrokov, ktorými by sa mohli ľudia navzájom opísať. Zaujíma nás, ako by ste opísali človeka, ktorého hodnotíte. Neexistujú “správne” alebo “nesprávne” odpovede. Môžete sa preto vyjadriť čo najúprimnejšie. Vaše odpovede budeme považovať za dôverné a veľmi nám pomôžu. Vyplnenie dotazníka nie je časovo obmedzené, preto si prosím starostlivo prečítajte každé tvrdenie a vyberte odpoveď, ktorá daného človeka najlepšie vystihuje.

Prosím ohodnoťte, ako pravdivé alebo nepravdivé sú nasledujúce výroky o človeku, ktorého hodnotíte. On alebo ona..		Úplne nepravdivé alebo často nepravdivé	Niekedy alebo čiastočne nepravdivé	Niekedy alebo čiastočne pravdivé	Úplne pravdivé alebo často pravdivé
1	... nenachádza vo veciach toľko potešenia ako ostatní.	0	1	2	3
2	... verí, že je množstvo ľudí, ktorí sa ho/ju pokúšajú dostať.	0	1	2	3
3	... je ľahkovážny/á.	0	1	2	3
4	... sa správa úplne impulzívne.	0	1	2	3
5	... máva často zvláštne myšlienky, ktoré je náročné komukoľvek vysvetliť.	0	1	2	3
6	... pri rozhovore stráca prehľad, lebo jeho/jej pozornosť zaujmú iné veci.	0	1	2	3
7	... sa riskantným situáciám radšej vyhýba.	0	1	2	3
8	... pokiaľ ide o emócie, je to suchár.	0	1	2	3
9	... svoje správanie prispôsobuje požiadavkám druhých.	0	1	2	3
10	... si radšej od ľudí udržiava odstup.	0	1	2	3
11	... často sa dostáva do fyzických stretov.	0	1	2	3
12	... desí ho/ju myšlienka nebyť nikým milovaný/á.	0	1	2	3
13	... byť hrubý/á a nepriateľský/a je súčasťou jeho/jej Ja.	0	1	2	3
14	... správa sa tak, aby si bol/a istý/á, že si ho/ju druhí všimnú.	0	1	2	3
15	... sa obvykle správa tak, aby vyhovel/a predstavám iných ľudí.	0	1	2	3
16	... často robí veci impulzívne, bez ohľadu na dôsledky.	0	1	2	3
17	... aj napriek tomu, že je si toho vedomý/á, nemôže sa ubrániť zbrklému konaniu.	0	1	2	3
18	... jeho/jej emócie sa niekedy menia aj bez nejakého konkrétneho dôvodu.	0	1	2	3
19	... nezaujíma ho/ju, že druhým spôsobuje utrpenie.	0	1	2	3
20	... nikomu sa nezdôveruje, necháva si veci pre seba.	0	1	2	3
21	... často hovorí veci, ktoré sú zvláštne.	0	1	2	3
22	... vždy robí veci spontánne.	0	1	2	3
23	... zdá sa, ako keby ho/ju nič nedokázalo zaujať.	0	1	2	3
24	... správa sa podivným spôsobom.	0	1	2	3
25	... o veciach premýšľa zvláštnym spôsobom.	0	1	2	3
26	... takmer nikdy nemá potešenie zo života.	0	1	2	3
27	... máva často pocit, že nezáleží na ničom z toho, čo robí.	0	1	2	3
28	... často na ľudí vybuchne aj kvôli maličkostiam.	0	1	2	3
29	... sa nedokáže na nič sústrediť.	0	1	2	3
30	... je plný/á energie.	0	1	2	3
31	... je nezodpovedný/á.	0	1	2	3
32	... vie byť „neprijemný/á“, keď potrebuje.	0	1	2	3

Inštrukcia: Toto je zoznam výrokov, ktorými by sa mohli ľudia navzájom opísať. Zaujímá nás, ako by ste opísali človeka, ktorého hodnotíte. Neexistujú “správne“ alebo “nesprávne“ odpovede. Môžete sa preto vyjadriť čo najúprimnejšie. Vaše odpovede budeme považovať za dôverné a veľmi nám pomôžu. Vyplnenie dotazníka nie je časovo obmedzené, preto si prosím starostlivo prečítajte každé tvrdenie a vyberte odpoveď, ktorá daného človeka najlepšie vystihuje.

Prosím ohodnoťte, ako pravdivé alebo nepravdivé sú nasledujúce výroky o človeku, ktorého hodnotíte. On alebo ona..		Úplne nepravdivé alebo často nepravdivé	Niekedy alebo čiastočne nepravdivé	Niekedy alebo čiastočne pravdivé	Úplne pravdivé alebo často pravdivé
33	... jeho/jej myšlienky sa často uberajú neobvyklým smerom.	0	1	2	3
34	... príliš dbá na to, aby všetko bolo tak, ako má byť.	0	1	2	3
35	... sa riskantným športom a činnostiam radšej vyhýba.	0	1	2	3
36	... niekedy je pre neho/ňu ťažké rozlíšiť medzi tým, čo je skutočné a čo sa mu/jej len sníva.	0	1	2	3
37	... má niekedy taký zvláštny pocit, ako keby boli časti jeho/jej tela mŕtve, alebo ako keby neboli jeho/jej.	0	1	2	3
38	... sa ľahko rozčúli.	0	1	2	3
39	... nemá žiadne zábrany robiť nebezpečné veci.	0	1	2	3
40	... si myslí, že je jednoducho dôležitejší/ia ako iní ľudia.	0	1	2	3
41	... o veciach, ktoré sa stali, si vymýšľa príbehy, ktoré nie sú pravdivé.	0	1	2	3
42	... sťažuje sa na divné problémy s pamäťou, ktoré sa ťažko vysvetľujú.	0	1	2	3
43	... sa snaží robiť veci tak, aby ho/ju druhí obdivovali.	0	1	2	3
44	... tvrdí, že vidí divné veci (napr. že bežné predmety majú iný tvar než zvyčajne).	0	1	2	3
45	... vo všeobecnosti sa ho/jej veci dotknú iba na chvíľku.	0	1	2	3
46	... ťažko prestáva s činnosťou, aj keď vie, že je na to čas.	0	1	2	3
47	... je pre neho/ňu ťažké naplánovať si veci dopredu.	0	1	2	3
48	... často robí veci, ktoré ostatní považujú za riskantné alebo nebezpečné.	0	1	2	3
49	... sa príliš zameriava na detaily.	0	1	2	3
50	... sa veľmi obáva byť sám/a.	0	1	2	3
51	... kvôli svojej pedantnosti mu/jej unikli iné, dôležité veci.	0	1	2	3
52	... jeho/jej myšlienky často nedávajú zmysel.	0	1	2	3
53	... často si o sebe vymýšľa, aby získal/a to, čo chce.	0	1	2	3
54	... v skutočnosti ho/ju veľmi neznepokojuje, keď vidí druhých trpieť.	0	1	2	3
55	... často hovorí divné veci.	0	1	2	3
56	... často lichotí ľuďom iba preto, aby tým niečo získal/a.	0	1	2	3
57	... radšej by bol/a v zlom vzťahu, než v žiadnom.	0	1	2	3
58	... obvykle premýšľa pred tým, než koná.	0	1	2	3
59	... máva pri prebúdzaní alebo zaspávaní pred očami veľmi živé predstavy.	0	1	2	3
60	... zvykne k veciam pristupovať rovnakým spôsobom, aj keď ten nakoniec nefunguje.	0	1	2	3
61	... je so sebou veľmi nespokojný/á.	0	1	2	3
62	... prežíva veci oveľa intenzívnejšie ako takmer všetci ostatní.	0	1	2	3
63	... robí to, čo mu/jej hovoria ostatní, aby robil/a.	0	1	2	3
64	... neznesie ostať sám/a, dokonca ani len na niekoľko hodín.	0	1	2	3

Inštrukcia: Toto je zoznam výrokov, ktorými by sa mohli ľudia navzájom opísať. Zaujímá nás, ako by ste opísali človeka, ktorého hodnotíte. Neexistujú “správne” alebo “nesprávne” odpovede. Môžete sa preto vyjadriť čo najúprimnejšie. Vaše odpovede budeme považovať za dôverné a veľmi nám pomôžu. Vyplnenie dotazníka nie je časovo obmedzené, preto si prosím starostlivo prečítajte každé tvrdenie a vyberte odpoveď, ktorá daného človeka najlepšie vystihuje.

Prosím ohodnoťte, ako pravdivé alebo nepravdivé sú nasledujúce výroky o človeku, ktorého hodnotíte. On alebo ona..		Úplne nepravdivé alebo často nepravdivé	Niekdy alebo čiastočne nepravdivé	Niekedy alebo čiastočne pravdivé	Úplne pravdivé alebo často pravdivé
65	... si myslí, že má mimoriadne danosti, ktoré má iba málokto.	0	1	2	3
66	... svoju budúcnosť vidí skutočne beznádejne.	0	1	2	3
67	... rád/a riskuje.	0	1	2	3
68	... často sa nechá rozptýliť natoľko, že nedokáže dokončiť začatú činnosť.	0	1	2	3
69	... keď sa rozhodne niečo urobiť, nezastaví ho/ju ani to, že to môže byť riskantné.	0	1	2	3
70	... je zvláštny/a alebo nezvyčajný/á.	0	1	2	3
71	... máva zvláštne alebo nepredvídateľné myšlienky.	0	1	2	3
72	... pocity druhých ho/ju nezaujímajú.	0	1	2	3
73	... pôjde aj „cez mŕtvolu“, aby v živote dosiahol/a to, čo chce.	0	1	2	3
74	... sa vyžíva v tom, keď je stredobodom pozornosti.	0	1	2	3
75	... je schopný/á vynaložiť veľké úsilie, len aby sa vyhol/a skupinovej činnosti.	0	1	2	3
76	... dokáže byť záľudný/á, pokiaľ mu/jej to pomôže získať to, čo chce.	0	1	2	3
77	... niekedy, keď sa pozrie na niečo známe, zdá sa, ako keby to videl/a prvý krát.	0	1	2	3
78	... obtiažne prechádza z jednej činnosti na druhú.	0	1	2	3
79	.. často sa obáva, že by sa mohlo prihodiť niečo hrozné.	0	1	2	3
80	... máva často problém zmeniť spôsob ako niečo robí, aj napriek tomu, že sa mu/jej ten spôsob neosvedčil.	0	1	2	3
81	... si myslí, že pre svet by bolo lepšie, keby bol/a mŕtvu/a.	0	1	2	3
82	... si od ľudí udržiava odstup.	0	1	2	3
83	... často nedokáže kontrolovať svoje myšlienky.	0	1	2	3
84	... nepodlieha emóciám.	0	1	2	3
85	... rozčuľuje ho/ju keď mu/jej niekto hovorí, čo má robiť, dokonca aj keď sú to jeho/jej nariadenia.	0	1	2	3
86	... zdá sa byť veľmi zahanbený/á, keď sklame druhých hoci len v maličkostiach.	0	1	2	3
87	... sa vyhýba čomukoľvek, čo by mohlo byť hoci len trochu nebezpečné.	0	1	2	3
88	... nedarí sa mu/jej nasledovať stanovené ciele, dokonca ani krátkodobé.	0	1	2	3
89	... romantiku v živote nevyhľadáva.	0	1	2	3
90	... by nikdy druhému neublížil/a.	0	1	2	3
91	... svoje emócie nedáva príliš najavo.	0	1	2	3
92	... je veľmi výbušný/á.	0	1	2	3
93	... sa často obáva, že sa stane niečo zlé v dôsledku chýb, ktorých sa dopustil/a v minulosti.	0	1	2	3
94	... si myslí, že má určité neobyčajné schopnosti (napr. že vie, čo si niekto druhý myslí).	0	1	2	3

Inštrukcia: Toto je zoznam výrokov, ktorými by sa mohli ľudia navzájom opísať. Zaujímá nás, ako by ste opísali človeka, ktorého hodnotíte. Neexistujú “správne“ alebo “nesprávne“ odpovede. Môžete sa preto vyjadriť čo najúprimnejšie. Vaše odpovede budeme považovať za dôverné a veľmi nám pomôžu. Vyplnenie dotazníka nie je časovo obmedzené, preto si prosím starostlivo prečítajte každé tvrdenie a vyberte odpoveď, ktorá daného človeka najlepšie vystihuje.

Prosím ohodnoťte, ako pravdivé alebo nepravdivé sú nasledujúce výroky o človeku, ktorého hodnotíte. On alebo ona..		Úplne nepravdivé alebo často nepravdivé	Niekdy alebo čiastočne nepravdivé	Niekedy alebo čiastočne pravdivé	Úplne pravdivé alebo často pravdivé
95	... keď premýšľa o budúcnosti, veľmi znervóznie.	0	1	2	3
96	... užíva si byť zamilovaný/á.	0	1	2	3
97	... stavia na istotu, než aby zbytočne riskoval/a.	0	1	2	3
98	... niekedy počul/a veci, ktoré iní nepočuli.	0	1	2	3
99	... upne sa na niektoré veci alebo myšlienky a nevie s tým prestať.	0	1	2	3
100	... je ťažké vedieť, čo cíti.	0	1	2	3
101	... je veľmi emotívny človek.	0	1	2	3
102	... sa obáva, že by ho/ju druhí využívali, keby mohli.	0	1	2	3
103	... často máva pocit, že zlyhal/a.	0	1	2	3
104	... ak výsledok jeho/jej činnosti nie je 100% dokonalý, nie je spokojný/á.	0	1	2	3
105	... často máva neobvyklé zážitky, napr. vníma prítomnosť niekoho, kto tam v skutočnosti nie je.	0	1	2	3
106	... dokáže šikovne donútiť ľudí, aby robili to, čo chce on/ona.	0	1	2	3
107	... ak začne byť vzťah príliš blízky, radšej ho ukončí.	0	1	2	3
108	... stále sa niečoho obáva.	0	1	2	3
109	... má strach takmer zo všetkého.	0	1	2	3
110	... rád/a „vytýča z davu“.	0	1	2	3
111	... si z času na čas rád/a zariskuje.	0	1	2	3
112	... jeho/jej správanie je často smelé a púta pozornosť iných ľudí.	0	1	2	3
113	... si myslí, že je lepší/ia než takmer všetci ostatní.	0	1	2	3
114	... má potrebu mať všetko naplánované.	0	1	2	3
115	... sa vždy s istotou pomstí ľudom, ktorí mu/jej ukrivdili.	0	1	2	3
116	... je ostražitý/á, aby mu/jej niekto neublížil, alebo ho/ju nepodviedol.	0	1	2	3
117	... sa ťažko sústreďuje na to, čo je potrebné urobiť.	0	1	2	3
118	... často hovorí o samovražde.	0	1	2	3
119	... nejako zvlášť nemá záujem o sexuálne vzťahy.	0	1	2	3
120	... často sa mu/jej stáva, že sa pri nejakej činnosti zasekne.	0	1	2	3
121	... rýchlo citovo vzplanie, často aj kvôli maličkostiam.	0	1	2	3
122	.. vo všetkom čo robí, trvá na absolútnej precízności, aj keď to ostatných privádza k šialenstvu.	0	1	2	3
123	... bežné denné činnosti ho/ju takmer nikdy netešia.	0	1	2	3
124	... lichotenie druhým mu/jej pomáha dostať to, čo chce.	0	1	2	3
125	... niekedy preháňa a zveličuje veci, aby sa niekam posunul/a.	0	1	2	3
126	... osamelosti v živote sa bojí viac, než čohokoľvek iného.	0	1	2	3
127	... používa ten istý spôsob keď niečo robí, aj keď je jasné, že to nebude fungovať.	0	1	2	3
128	... sa často správa k svojim veciam a veciam iných nedbanlivo.	0	1	2	3

Inštrukcia: Toto je zoznam výrokov, ktorými by sa mohli ľudia navzájom opísať. Zaujíma nás, ako by ste opísali človeka, ktorého hodnotíte. Neexistujú “správne” alebo “nesprávne” odpovede. Môžete sa preto vyjadriť čo najúprimnejšie. Vaše odpovede budeme považovať za dôverné a veľmi nám pomôžu. Vyplnenie dotazníka nie je časovo obmedzené, preto si prosím starostlivo prečítajte každé tvrdenie a vyberte odpoveď, ktorá daného človeka najlepšie vystihuje.

Prosím ohodnoťte, ako pravdivé alebo nepravdivé sú nasledujúce výroky o človeku, ktorého hodnotíte. On alebo ona..		Úplne nepravdivé alebo často nepravdivé	Niekdy alebo čiastočne nepravdivé	Niekedy alebo čiastočne pravdivé	Úplne pravdivé alebo často pravdivé
129	... je veľmi úzkostný človek.	0	1	2	3
130	... verí, že sa ľudom v zásade dá dôverovať.	0	1	2	3
131	... sa ľahko nechá rozptýliť.	0	1	2	3
132	... má často pocit, že mu/jej druhí krivdia.	0	1	2	3
133	... nevadí mu/jej podvádzať, pokiaľ tým môže niečo získať.	0	1	2	3
134	... veci niekoľkokrát skontroluje, aby sa uistil/a, že sú perfektné.	0	1	2	3
135	... nerád/a trávi čas s druhými.	0	1	2	3
136	... cíti povinnosť dokončiť čo začal/a, aj keď to nemá veľký zmysel.	0	1	2	3
137	... nikdy nevie, kedy a kam sa zvrtnú jeho/jej emócie.	0	1	2	3
138	... videl/a veci, ktoré v skutočnosti neboli reálne.	0	1	2	3
139	... verí, že je dôležité robiť veci určitým konkrétnym spôsobom.	0	1	2	3
140	... vždy očakáva najhoršie.	0	1	2	3
141	... sa snaží hovoriť pravdu, aj keď je to ťažké.	0	1	2	3
142	... verí, že niektorí ľudia dokážu hýbať vecami pomocou svojich myšlienok.	0	1	2	3
143	... je pre neho/ňu náročné udržať dlhší čas pozornosť.	0	1	2	3
144	... sa vyhýba ľúbostným vzťahom.	0	1	2	3
145	... nemá záujem vytvárať priateľstvá.	0	1	2	3
146	... pri jednaní s ľuďmi hovorí čo najmenej.	0	1	2	3
147	... sa ako človek cíti byť zbytočný/á.	0	1	2	3
148	... je schopný/á urobiť takmer čokoľvek, aby ho/ju druhý neopustil.	0	1	2	3
149	... si myslí, že dokáže ovplyvniť druhých iba svojimi myšlienkami.	0	1	2	3
150	... život mu/jej pripadá dosť bezútešný.	0	1	2	3
151	... premýšľa o veciach zvláštnym spôsobom, ktorý väčšine ľudí nedáva zmysel.	0	1	2	3
152	... nezaujíma ho/ju, či jeho/jej konanie druhým ubližuje.	0	1	2	3
153	... sa niekedy cíti byť ovládaný/á myšlienkami, ktoré patria niekomu inému.	0	1	2	3
154	... žije svoj život naplno.	0	1	2	3
155	... sľubuje aj to, čo nemá v úmysle splniť.	0	1	2	3
156	... zdá sa, že neexistuje nič, čo by mu/jej pomohlo cítiť sa dobre.	0	1	2	3
157	... kadečo ho/ju ľahko rozruší.	0	1	2	3
158	... robí si čo chce, bez ohľadu na to, ako nebezpečné by to mohlo byť.	0	1	2	3
159	... často zabúda zaplatiť svoje účty.	0	1	2	3
160	... sa nerád/a s ľuďmi príliš zblízuje.	0	1	2	3
161	... vie získať dôveru ľudí a následne ju využiť.	0	1	2	3
162	... všetko sa mu/jej zdá zbytočné.	0	1	2	3
163	... nikdy neriskuje.	0	1	2	3

Inštrukcia: Toto je zoznam výrokov, ktorými by sa mohli ľudia navzájom opísať. Zaujímá nás, ako by ste opísali človeka, ktorého hodnotíte. Neexistujú “správne” alebo “nesprávne” odpovede. Môžete sa preto vyjadriť čo najúprimnejšie. Vaše odpovede budeme považovať za dôverné a veľmi nám pomôžu. Vyplnenie dotazníka nie je časovo obmedzené, preto si prosím starostlivo prečítajte každé tvrdenie a vyberte odpoveď, ktorá daného človeka najlepšie vystihuje.

Prosím ohodnoťte, ako pravdivé alebo nepravdivé sú nasledujúce výroky o človeku, ktorého hodnotíte. On alebo ona..		Úplne nepravdivé alebo často nepravdivé	Niekdy alebo čiastočne nepravdivé	Niekedy alebo čiastočne pravdivé	Úplne pravdivé alebo často pravdivé
164	... každá maličkosť ho/ju rozruší.	0	1	2	3
165	... si nerobí príliš starosti, ak zraní niečie city.	0	1	2	3
166	... nikdy druhým neukazuje svoje city.	0	1	2	3
167	... sa často cíti jednoducho mizerne.	0	1	2	3
168	... cíti, že ako človek za nič nestojí.	0	1	2	3
169	... je obvykle dosť nepriateľský/á.	0	1	2	3
170	... v minulosti sa mu/jej stalo, že niekam zutekal/a, len aby sa vyhol/a zodpovednosti.	0	1	2	3
171	... má množstvo zvláštnych zvykov.	0	1	2	3
172	... je rád/a ten/tá, ktorého/ú si ľudia všimnú.	0	1	2	3
173	... sa neustále bojí zlých vecí, ktoré by sa mohli prihodiť.	0	1	2	3
174	... nikdy nechce byť sám/a.	0	1	2	3
175	... sa stále snaží robiť veci dokonale, aj keď vie, že to už s nimi lepšie nebude.	0	1	2	3
176	... hovorí, že skôr či neskôr spácha samovraždu.	0	1	2	3
177	... preháňa, keď hovorí o svojom výkone či výsledkoch.	0	1	2	3
178	... ak potrebuje dosiahnuť svoje, môže sa vždy spoľahnúť na svoj šarm.	0	1	2	3
179	... jeho/jej emócie sú nepredvídateľné.	0	1	2	3
180	... s ľuďmi nejedná, pokiaľ nemusí.	0	1	2	3
181	... sa o problémy druhých ľudí nestará.	0	1	2	3
182	... veci, ktoré ostatných dojímajú, sa ho/jej až tak nedotýkajú.	0	1	2	3
183	... má mnoho zvykov, ktoré sú výstredné alebo zvláštne.	0	1	2	3
184	... sa spoločenským udalostiam vyhýba.	0	1	2	3
185	... si myslí, že si zaslúži zvláštne zaobchádzanie.	0	1	2	3
186	... sa dokáže vážne naštváť, keď ho/ju niekto hoc len nepatrne urazí.	0	1	2	3
187	... sa iba zriedka pre niečo nadchne.	0	1	2	3
188	... má podozrenie, že ho/ju kamaráti často podvádzajú.	0	1	2	3
189	... zbožňuje pozornosť iných ľudí.	0	1	2	3
190	... má niekedy pocit, akoby mu/jej niekto z hlavy odoberal myšlienky.	0	1	2	3
191	... má chvíle, kedy sa cíti byť odpojený/á od sveta alebo seba samého/ej.	0	1	2	3
192	... často vidí neobvyklé prepojenia medzi vecami, ktoré väčšina ľudí prehliadne.	0	1	2	3
193	... keď robí veci, ktoré môžu byť nebezpečné, nemyslí na to, že by sa mohol/la zraniť.	0	1	2	3
194	... neznesie, keď veci nie sú tam, kde patria.	0	1	2	3
195	... má pocit, že často musí jednať s ľuďmi, ktorí sú menej dôležití než on/ona.	0	1	2	3

Inštrukcia: Toto je zoznam výrokov, ktorými by sa mohli ľudia navzájom opísať. Zaujímá nás, ako by ste opísali človeka, ktorého hodnotíte. Neexistujú “správne“ alebo “nesprávne“ odpovede. Môžete sa preto vyjadriť čo najúprimnejšie. Vaše odpovede budeme považovať za dôverné a veľmi nám pomôžu. Vyplnenie dotazníka nie je časovo obmedzené, preto si prosím starostlivo prečítajte každé tvrdenie a vyberte odpoveď, ktorá daného človeka najlepšie vystihuje.

Prosím ohodnoťte, ako pravdivé alebo nepravdivé sú nasledujúce výroky o človeku, ktorého hodnotíte. On alebo ona..		Úplne nepravdivé alebo často nepravdivé	Niekedy alebo čiastočne nepravdivé	Niekedy alebo čiastočne pravdivé	Úplne pravdivé alebo často pravdivé
196	... niekedy udrie ľudí.	0	1	2	3
197	... sa nechá odpútať od úloh sebe-menším vyrušením.	0	1	2	3
198	... rád/a robí z ľudí, ktorí sú vo vedení, hlupákov.	0	1	2	3
199	... keď na to nemá náladu, tak stretnutie alebo poradu jednoducho vynechá.	0	1	2	3
200	... sa snaží robiť to, čo od neho/nej chcú druhí.	0	1	2	3
201	... dáva prednosť samote pred partnerským vzťahom.	0	1	2	3
202	... je veľmi impulzívny/a.	0	1	2	3
203	... máva často myšlienky, ktoré mu/jej dávajú zmysel, ale druhí o nich hovoria, že sú zvláštne.	0	1	2	3
204	... využíva ľudí, aby som dostal/a, čo chce.	0	1	2	3
205	... nevidí dôvod cítiť sa previnilo za niečo, čím ublížil/a druhým ľuďom.	0	1	2	3
206	... väčšinu času nie je priateľský/á.	0	1	2	3
207	... hovorí o zvláštnych skúsenostiach, ktoré sa mu/jej veľmi ťažko vysvetľujú.	0	1	2	3
208	... si svoje záväzky plní.	0	1	2	3
209	... rád/a na seba púta pozornosť.	0	1	2	3
210	... sa väčšinu času cíti previnilo.	0	1	2	3
211	... je často „mimo“ na nejakú dobu.	0	1	2	3
212	... je pre neho/ňu ľahké klamať.	0	1	2	3
213	... neznáša riskovať.	0	1	2	3
214	... vie byť neprijemný/á a úsečný/á ku ľuďom.	0	1	2	3
215	... hovorí že pociťuje veci ako nereálne, alebo naopak reálnejšie ako obyčajne.	0	1	2	3
216	... nerobí mu/jej problém prikrášliť pravdu, pokiaľ mu/jej to prinesie výhody.	0	1	2	3
217	... je pre neho/ňu jednoduché využiť druhých.	0	1	2	3
218	... keď niečo robí, má na to presný postup.	0	1	2	3

Skórovanie aspektov a osobnostných rysov: Osobnostný dotazník pre DSM-5 – verzia pre blízke osoby (PID-5-IRF) – forma pre dospelých

Krok 1: Prepóľujte skóre nasledujúcich položiek (napr. 3 na 0, 2 na 1, 1 na 2 a 0 na 3): 7, 30, 35, 58, 87, 90, 96, 97, 98, 130, 141, 154, 163, 176, 208 a 213.

Krok 2: Vypočítajte skóre osobnostných rysov pomocou nižšie uvedenej tabuľky aspektov. Pre pripomenutie, reverzné položky z kroku 1 sú v tabuľke vyznačené písmenom R (napr. 7R).

Krok 3: Vypočítajte skóre osobnostných rysov pomocou nižšie uvedenej tabuľky oblastí.

PRE ADMINISTRÁTORA	A. Aspekty osobnostných rysov	B. PID-5-IRF položky	C. Celkové / čiastočné hrubé skóre aspektov	D. Distribučné hrubé skóre aspektov	E. Priemerné skóre aspektov
	Anhedónia	1, 23, 26, 30R, 123, 154R, 156, 187			
	Úzkosť	79, 93, 95, 108, 109, 129, 140, 173			
	Vyžadovanie pozornosti	14, 43, 74, 110, 112, 172, 189, 209			
	Bezohľadnosť	11, 13, 19, 54, 72, 73, 90R, 152, 165, 181, 196, 198, 205, 206			
	Klamstvo	41, 53, 56, 76, 125, 133, 141R, 204, 212, 216			
	Depresivita	27, 61, 66, 81, 86, 103, 118, 147, 150, 162, 167, 168, 176R, 210			
	Rozptýlenosť	6, 29, 47, 68, 88, 117, 131, 143, 197			
	Výstrednosť	5, 21, 24, 25, 33, 52, 55, 70, 71, 151, 171, 183, 203			
	Emočná labilita	18, 62, 101, 121, 137, 164, 179			
	Grandiozita	40, 65, 113, 177, 185, 195			
	Hostilita	28, 32, 38, 85, 92, 115, 157, 169, 186, 214			
	Impulzivita	4, 16, 17, 22, 58R, 202			
	Vyhýbanie sa intímite	89, 96R, 107, 119, 144, 201			
	Nezodpovednosť	31, 128, 155, 159, 170, 199, 208R			
	Manipulatívnosť	106, 124, 161, 178, 217			
	Dysregulácia myslenia a vnímania	36, 37, 42, 44, 59, 77, 83, 153, 190, 191, 211, 215			
	Perseverácie	46, 51, 60, 78, 80, 99, 120, 127, 136			
	Obmedzená afektivita	8, 45, 84, 91, 100, 166, 182			
	Rigidný perfekcionizmus	34, 49, 104, 114, 122, 134, 139, 175, 194, 218			
Riskovanie	3, 7R, 35R, 39, 48, 67, 69, 87R, 97R, 111, 158, 163R, 193, 213R				
Neistota z odlúčenia	12, 50, 57, 64, 126, 148, 174				
Poddajnosť	9, 15, 63, 200				
Podozrievavosť	2, 102, 116, 130R, 132, 188				
Neobvyklé predstavy a prežitky	94, 98R, 105, 138, 142, 149, 192, 207				
Sociálne stiahnutie	10, 20, 75, 82, 135, 145, 146, 160, 180, 184				

PRE ADMINISTRÁTORA	A. Oblasti osobnostných rysov	B. PID-5-IRF primárne aspekty oblastí	C. Súčet priemerných skórov aspektov (zo stĺpca E tabuľky aspektov)	D. Celkové priemerné skóre aspektov (súčet v stĺpci C tejto tabuľky deleno 3 [počtom aspektov v stĺpci B])
	Negatívna afektivita	Emočná labilita, Úzkosť, Neistota z odlúčenia		
	Odtážitosť	Sociálne stiahnutie, Anhedónia, Vyhýbanie sa intímite		
	Antagonizmus	Manipulatívnosť, Klamstvo, Grandiozita		
	Dezinhibícia	Nezodpovednosť, Impulzivita, Rozptýlenosť		
	Psychotizmus	Neobvyklé predstavy a pržitky, Výstrednosť, Dysregulácia myslenia a vnímania		

Inštrukcie klinickým pracovníkom

Osobnostný dotazník pre DSM-5 – verzia pre blízke osoby (PID-5-IRF) – forma pre dospelých je 218 položková, blízkou osobou posudzovaná škála hodnotenia osobnostných rysov pre dospelých od 18 rokov. Hodnotí 25 aspektov osobnostných rysov, konkrétne: Anhedóniu, Úzkosť, Vyžadovanie pozornosti, Bezohľadnosť, Klamstvo, Depresivitu, Rozptýlenosť, Výstrednosť, Emočnú labilitu, Grandiozitu, Hostilitu, Impulzivitu, Vyhýbanie sa intímite, Nezodpovednosť, Manipulatívnosť, Dysreguláciu myslenia a vnímania, Perseverácie, Obmedzenú afektivitu, Rigidný perfekcionizmus, Riskovanie, Neistotu z odlúčenia, Poddajnosť, Podozrievavosť, Neobvyklé predstavy a prežitky a Sociálne stiahnutie. Každý z aspektov pozostáva zo 4 až 14 položiek. Špecifické trojice aspektov (skupiny troch) môžu byť kombinované na získanie koeficientu z piatich všeobecných oblastí osobnostných rysov zastúpených Negatívnou afektivitou, Odtážitosťou (detachment), Antagonizmom, Dezinhibíciou a Psychotizmom. Metóda je administrovaná dospelaj blízkej osobe, ktorá vypovedá o pacientovi, ktorému sa dostáva starostlivosť, pred úvodným stretnutím s klinickým pracovníkom. V každej položke je dotýčný respondent žiadaný o posúdenie, do akej miery dané tvrdenie vo všeobecnosti charakterizuje pacienta.

Skórovanie a interpretácia

Každá položka merania je hodnotená na 4 bodovej stupnici. Kategórie odpovedí na položky sú 0=úplne nepravdivé alebo často nepravdivé; 1=niekedy alebo čiastočne nepravdivé; 2=niekedy alebo čiastočne pravdivé; 3=úplne pravdivé alebo často pravdivé. Položky 7, 30, 35, 58, 87, 90, 96, 97, 98, 130, 141, 154, 163, 176, 208 a 213 sú kódované opačne pred tým, než sú zahrnuté do výpočtov skóre škály (pozri inštrukcie vyššie).

Skóre položiek v rámci každého z aspektov by malo byť sčítané a vpísané do príslušnej kolónky hrubých skórov. Administrátor je navyše žiadaný o výpočet a zapísanie **priemerného skóre pre každý aspekt a oblasť**. **Priemerné skóre** zjednodušuje celkové skóre, rovnako ako skóre pre každú oblasť, na 4 bodovú škálu, ktorá klinickému pracovníkovi umožňuje premýšľať o dysfunkcii osobnosti jedinca vzhľadom na zaznamenané normy.¹ **Priemerné skóre aspektu** sa vypočíta podielom hrubého skóre aspektu a počtu položiek aspektu (napr. ak sú všetky položky v rámci aspektu „Anhedónia“ hodnotené ako „niekedy alebo čiastočne pravdivé“, potom by priemerné skóre aspektu bolo $16/8 = 2$, ukazujúci miernu anhedóniu). **Priemerné skóre oblasti** sa vypočíta súčtom a spriemerovaním 3 skóre aspektov, ktoré sa primárne podieľajú na špecifických oblastiach. Napríklad ak priemerné skóre aspektu Emočná labilita, Úzkosť a Neistota z odlúčenia (aspekty primárne indikujúce Negatívnu afektivitu) je pre všetkých 2, potom by súčet týchto skórov bol 6 a priemerné skóre oblasti by bol $6/3 = 2$. Vyššie priemerné skóre indikuje väčšiu mieru dysfunkcie u konkrétneho aspektu alebo konkrétnej oblasti osobnostných rysov.

Poznámka: Ak viac ako 25 % položiek aspektu zostane nezodpovedaných, dosiahnuté skóre aspektu by nemalo byť použité. Z tohto dôvodu by mal byť dotýčny respondent povzburdený k vyplneniu všetkých položiek. Pokiaľ je však nezodpovedaných 25 % položiek alebo menej pri konkrétnom aspekte, pristupuje sa k výpočtu distribučného skóre aspektu, a to najprv súčtom zodpovedaných položiek, k získaniu čiastočného hrubého skóre. Následne sa násobí čiastočné hrubé skóre celkovým počtom položiek podieľajúcich sa na danom aspekte (napr. 4-14). Nakoniec je potrebné podeliť výslednú hodnotu počtom položiek, ktoré boli skutočne zodpovedané, na získanie distribučného skóre alebo hrubého skóre oblasti.

$$\text{Distribučné skóre} = \frac{\text{čiastočné hrubé skóre} \times \text{počet položiek metódy}}{\text{počet položiek, ktoré boli skutočne zodpovedané}}$$

Pokiaľ je výsledkom zlomok, zaokrúhlite ho na najbližšie celé číslo.

Skóre oblasti nemôže byť vypočítané, ak u akéhokoľvek z troch podieľajúcich sa aspektov nemôže byť spočítané skóre pre chýbajúce odpovede na položky.

Frekvencia použitia

Na mapovanie zmeny v závažnosti osobnostnej dysfunkcie jedinca v čase sa odporúča opakovať administráciu metódy v pravidelných intervaloch stanovených klinickým pracovníkom, s ohľadom na stabilitu symptómov a stav terapie pacienta. Sústavne vysoké skóre aspektu alebo oblasti môže ukazovať signifikantné a problematické sféry pacienta, ktoré si môžu vyžadovať ďalšie posúdenie, terapiu a následnú starostlivosť. Váš klinický úsudok by mal viesť Vaše rozhodnutie.

¹Markon, K.E., Quilty, L.C., Bagby, R.M., Krueger, R.F. (2013). The development and psychometric properties of an informant-report form of the Personality inventory for DSM-5 (PID-5). *Assessment*, 20, 370-383.